

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 16CoCsp/2/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1619200020
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Majerský
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1619200020.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Majerského a sudcov JUDr. Ivany Štíftovej a JUDr. Romana Bolebrucha, v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: F.Š. S., nar. X.X.XXXX, trvale bytom obec S., okres Malacky, o zaplatenie 7.201,89 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Malacky č. k. 31Csp/2/2019-93, zo dňa 11.10.2019, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku mení tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi úrok 10,79 % ročne

- zo sumy 8.373,73 eura od 14.2.2018 do 16.3.2018,
- zo sumy 8.319,85 eura od 17.3.2018 do 17.4.2018,
- zo sumy 8.272,04 eura od 18.4.2018 do 16.5.2018,
- zo sumy 8.212,64 eura od 17.5.2018 do 18.6.2018,
- zo sumy 8.166,94 eura od 19.6.2018 do 27.8.2018,
- zo sumy 7.836 eur od 28.8.2018 do 2.10.2018,
- zo sumy 7.689,01 eura od 3.10.2018 do 16.10.2018,
- zo sumy 7.519,01 eura od 17.10.2018 do 21.11.2018,
- zo sumy 7.367,93 eura od 22.11.2018 do 18.12.2018,
- zo sumy 7.201,89 eura od 19.12.2018 do 16.1.2019,
- zo sumy 7.035,84 eura od 17.1.2019 do 18.2.2019,
- zo sumy 6.869,79 eura od 19.2.2019 do 19.3.2019,
- zo sumy 6.703,74 eura od 20.3.2019 do 16.4.2019,
- zo sumy 6.537,70 eura od 17.4.2019 do 16.5.2019,
- zo sumy 6.371,65 eura od 17.5.2019 do 20.6.2019,
- zo sumy 6.220,59 eura od 21.6.2019 do 16.7.2019,
- zo sumy 6.054,54 eura od 17.7.2019 do 16.8.2019,
- zo sumy 5.888,49 eura od 17.8.2019 do 17.9.2019,
- zo sumy 5.722,44 eura od 18.9.2019 do zaplatenia, najdlhšie do 20.11.2023, a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku a vo zvyšnej časti napadnutého zamietajúceho výroku rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

II. Žalobcovi priznáva proti žalovanému plný nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie konanie v časti istiny vo výške 1.479,45 eura zastavil; žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 5.722,44 eura, úrok vo výške 97,19 eura, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatennej istiny vo výške 8.373,73 eura od 14.2.2018 do 16.3.2018, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatennej istiny vo výške 8.319,85 eura od

17.3.2018 do 17.4.2018, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatenej istiny vo výške 8.272,04 eura od 18.4.2018 do 16.5.2018, úrok z omeškania vo výške 5 % z nezaplatenej istiny vo výške 8.212,64 eura od 17.5.2018 do 18.6.2018, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatenej istiny 8.166,94 eura od 19.6.2018 do 27.8.2018, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatenej istiny vo výške 7.836 eur od 28.8.2018 do 2.10.2018, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatenej istiny vo výške 7.689,01 eura od 3.10.2018 do 16.10.2018, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatenej istiny vo výške 7.519,01 eura od 17.10.2018 do 21.11.2018, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatenej istiny vo výške 7.367,93 eura od 22.11.2018 do 18.12.2018, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatenej istiny vo výške 7.201,89 eura od 19.12.2018 do 16.01.2019, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatenej istiny vo výške 7.035,84 eura od 17.1.2019 do 18.2.2019, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatenej istiny vo výške 6.869,79 eura od 19.2.2019 do 19.3.2019, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatenej istiny vo výške 6.703,74 eura od 20.3.2019 do 16.4.2019, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatenej istiny vo výške 6.537,70 eura od 17.4.2019 do 16.5.2019, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatenej istiny vo výške 6.371,65 eura od 17.5.2019 do 20.6.2019, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatenej istiny 6.220,59 eura od 21.6.2019 do 16.7.2019, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatenej istiny vo výške 6.054,54 eura od 17.7.2019 do 16.8.2019, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatenej istiny vo výške 5.888,49 eura od 17.8.2019 do 17.9.2019, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatenej istiny vo výške 5.722,44 eura od 18.9.2019 do zaplataenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených úrokov 97,19 eura od 14.2.2018 do zaplataenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku; vo zvyšnej časti žalobu zamietol; žalobcovi priznal náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 % s tým, že o výške rozhodne v samostatnom uznesení po právoplatnosti rozsudku; ďalším výrokom rozhodol o vrátení súdneho poplatku žalobcovi vo výške 82,30 eura prostredníctvom prevádzkovateľa Slovenská pošta, a.s., IČO: 36 631 124, Partizánska cesta 9, 975 99 Banská Bystrica po právoplatnosti rozsudku.

2. V odôvodnení uviedol, že žalobca sa žalobou doručenu súdu dňa 7.1.2019 domáhal voči žalovanému zaplataenia istiny 7.201,89 eura, úroku 97,19 eura, úroku 10,79 % ročne z nezaplatenej istiny 8.373,73 eura od 14.2.2018 do 16.3.2018, úroku 10,79 % ročne z nezaplatenej istiny 8.319,85 eura od 17.3.2018 do 17.4.2018, úroku 10,79 % ročne z nezaplatenej istiny 8.272,04 eura od 18.4.2018 do 16.5.2018, z nezaplatenej istiny 8.212,64 eura od 17.5.2018 do 18.6.2018, z nezaplatenej istiny 8.166,94 eura od 19.6.2018 do 27.8.2018, z nezaplatenej istiny 7.836 eur od 28.8.2018 do 2.10.2018, z nezaplatenej istiny 7.689,01 eura od 3.10.2018 do 16.10.2018, z nezaplatenej istiny 7.519,01 eura od 17.10.2018 do 21.11.2018, z nezaplatenej istiny 7.367,93 eura od 22.11.2018 do 18.12.2018, z nezaplatenej istiny 7.201,89 eura od 19.12.2018 do zaplataenia, úroku z omeškania vo výške 5,05 % ročne z nezaplatenej istiny 8.373,73 eura od 14.2.2018 do 16.3.2018, z nezaplatenej istiny 8.319,85 eura od 17.0.2018 do 17.4.2018, z nezaplatenej istiny 8.272,04 eura od 18.4.2018 do 16.5.2018, z nezaplatenej istiny 8.212,64 eura od 17.5.2018 do 18.6.2018, z nezaplatenej istiny 8.166,94 eura od 19.6.2018 do 27.8.2018, z nezaplatenej istiny 7.836 eur od 28.8.2018 do 2.10.2018, z nezaplatenej istiny 7.689,01 eura od 3.10.2018 do 16.10.2018, z nezaplatenej istiny 7.519,01 eura od 17.10.2018 do 21.11.2018, z nezaplatenej istiny 7.367,93 eura od 22.11.2018 do 18.12.2018, z nezaplatenej istiny 7.201,89 eura od 19.12.2018 do zaplataenia, úroku z omeškania vo výške 5,05 % ročne z nezaplatených úrokov 97,19 eura od 14.2.2018 do zaplataenia. Ako platobné miesto žalobca označil účet žalobcu č. P. K. XXXX XXXX XXXX XXXX vedený v Prima banke Slovensko, a.s., na tom skutkovom základe, že právny predchodca žalobcu Sberbank Slovensko, a.s., IČO: 17321123 (zlúčený so žalobcom od 1.8.2017) uzatvoril so žalovaným zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 627121 (ďalej len „Zmluva“), na základe ktorej poskytol žalobca žalovanému peňažné prostriedky vo výške 10.000 eur; žalovaný po vyčerpaní poskytnutého úveru porušil svoje zmluvné povinnosti (prestal uhrádzať jednotlivé splátky riadne a včas), a preto žalobca na základe výzvy na predčasné splatenie úveru rozhodol o predčasnej splatnosti úveru dňa 13.2.2018. Dlhá istina ku dňu predčasného zosplatenia bola vo výške 8.373,73 eura, dlžné úroky boli vo výške 97,19 eura do dňa zosplatenia. Žalobca poukázal na to, že žalovaný po zosplatení úveru do dňa podania žaloby uskutočnil úhrady, ktoré žalobca započítal na istinu.

3. Pokiaľ ide o stručný obsah napadnutého rozhodnutia (§ 393 ods. 2 C. s. p.), súd prvej inštancie mal z vykonaného dokazovania preukázané, že právny predchodca žalobcu spoločnosť Sberbank Slovensko, a.s. a žalovaný uzatvorili zmluvu o úvere zo dňa 25.11.2015 č. 627121, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému úver v sume 10.000 eur. Žalovaný sa zaviazal poskytnutý úver splatiť v 96 mesačných splátkach vo výške 156,57 eura. Termín splatnosti prvej splátky bol 20.12.2015, konečný

termín splatnosti 20.11.2023. Jednotlivé splátky boli splatné vždy k 20. dňu v kalendárnom mesiaci. Úroková sadzba bola 10,79 % ročne, RPMN 11,34 %, priemerná RPMN 10,97 %, celkové náklady spojené s úverom vo výške 15.030,72 eura, priemerná RPMN 10,97 %.

4. Skonštatoval, že predmetom konania bol záväzok žalovaného, ktorý vznikol zo zmluvy o úvere. Žalobca bol od uzavretia zmluvy v postavení dodávateľa a dlžník v postavení spotrebiteľa, predmetná zmluva o úvere je zároveň spotrebiteľskou zmluvou a na žalovaného je potrebné hľadieť ako na spotrebiteľa, pretože pri jej uzavieraní nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, teda na právny vzťah založený zmluvou o úvere je potrebné aplikovať príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka). Podľa názoru súdu prvej inštancie uvedený záver vyplýva zo skutočnosti, že tzv. spotrebiteľské zmluvy nepredstavujú osobitný zmluvný typ aplikovateľný len na občianskoprávne vzťahy, naopak príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka je potrebné aplikovať na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ bez ohľadu na to, či ide o občianskoprávny alebo obchodnoprávny vzťah (vyplýva to najmä z toho, že ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách sú systematicky zaradené vo všeobecnej časti Občianskeho zákonníka, a teda nepredstavujú osobitný zmluvný typ zo záväzkovej časti).

5. Uzavretú zmluvu súd prvej inštancie zároveň podriadil aj pod právny režim zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom ku dňu uzavretia spornej zmluvy (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z. z.“), nakoľko spotrebiteľským úverom sa na účely tohto zákona považuje (o. i.) aj dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme úveru. Pokiaľ ide o spornú zmluvu, žalovaný má s poukazom na § 2 písm. a) citovaného zákona postavenie spotrebiteľa, keďže v konaní nebolo žalobcom tvrdené, a teda ani preukazované, že žalovanému bol úver poskytnutý na výkon zamestnania, povolania resp. podnikania a žalobca má s poukazom na § 2 písm. b) citovaného zákona postavenie veriteľa, keďže do právneho vzťahu so žalovaným vstupoval ako právnická osoba poskytujúca spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

6. Vzhľadom na skutočnosť, že vzťah medzi žalobcom a žalovaným bol posúdený súdom prvej inštancie ako spotrebiteľský a podradený pod režim zákona č. 129/2010 Z. z., podrobil uzavretú zmluvu súdnej kontrole v otázke splnenia zákonných podmienok uzavretia zmluvy v zmysle § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že zmluva obsahuje všetky podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 9 ods. 1, ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. Predmetná úverová zmluva má písomnú formu a obsahuje i osobitné náležitosti, t. j. druh úveru, obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, údaj o osobe, ktorá za neho zmluvu uzavrela, adresu trvalého pobytu, meno a priezvisko spotrebiteľa, dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie, úrokovú sadzbu, RPMN a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov.

7. Žalobca úver zosplatil dňa 13.2.2018 po tom, ako žalovaný bol v omeškaní so splátkami úveru, a k splateniu dlžného zostatku ho vyzval v lehote do 7.3.2018. Z textu výzvy zo dňa 13.2.2018 vyplýva, že ho opakovane vyzýval na plnenie si svojich povinností, na uplatnenie si svojho práva (§ 53 ods. 9, § 565 Občianskeho zákonníka). Vzhľadom na uvedené je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi v zmysle čl. 3.2., 8.1 písm. a), 8.2., Obchodných podmienok, § 52 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, § 54 ods. 2, § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2, § 2 písm. a), písm. b), písm. d), § 9 ods. 2, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., § 497 Obchodného zákonníka, nezaplatenú istinu 5.722,44 eura. Súd prvej inštancie mal jej výšku riadne preukázanú (z prehľadu splácania na čl. 37), pričom žalobca zohľadnil v žalobe úhrady žalovaného po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru a taktiež počas konania čiastočným späťvzatím zohľadnil úhrady žalovaného po podaní žaloby. Súd prvej inštancie žalobcovi priznal aj nárok na zaplatenie vyčíslených zmluvných úrokov vo výške 97,19 eura; z predloženého výpisu z hlavnej knihy žalobcu vyplývalo, že nezaplatené úroky predstavujú sumu 97,19 eura.

8. Pokiaľ ide o zmluvný úrok 10,79 % ročne, ktorý uplatnil žalobca z nezaplatenej istiny, pričom po čiastočnom späťvzati boli špecifikované ako úrok 10,79 % ročne z nezaplatenej istiny vo výške 8.373,73 eura od 14.2.2018 do 16.3.2018, z nezaplatenej istiny vo výške 8.319,85 eura od 17.3.2018 do 17.4.2018, z nezaplatenej istiny vo výške 8.272,04 eura od 18.4.2018 do 16.5.2018, z nezaplatenej istiny vo výške 8.212,64 eura od 17.5.2018 do 18.6.2018, z nezaplatenej istiny 8.166,94 eura od 19.6.2018

do 27.8.2018, z nezaplatenej istiny vo výške 7.836 eur od 28.8.2018 do 2.10.2018, z nezaplatenej istiny vo výške 7.689,01 eura od 3.10.2018 do 16.10.2018, z nezaplatenej istiny vo výške 7.519,01 eura od 17.10.2018 do 21.11.2018, z nezaplatenej istiny vo výške 7.367,93 eura od 22.11.2018 do 18.12.2018, z nezaplatenej istiny vo výške 7.201,89 eura od 19.12.2018 do 16.1.2019, z nezaplatenej istiny vo výške 7.035,84 eura od 17.1.2019 do 18.2.2019, z nezaplatenej istiny vo výške 6.869,79 eura od 19.2.2019 do 19.3.2019, z nezaplatenej istiny vo výške 6.703,74 eura od 20.3.2019 do 16.4.2019, z nezaplatenej istiny vo výške 6.537,70 eura od 17.4.2019 do 16.5.2019, z nezaplatenej istiny 6.371,65 eura od 17.5.2019 do 20.6.2019, z nezaplatenej istiny 6.220,59 eura od 21.6.2019 do 16.7.2019, z nezaplatenej istiny vo výške 6.054,54 eura od 17.7.2019 do 16.8.2019, z nezaplatenej istiny vo výške 5.888,49 eura od 17.8.2019 do 17.9.2019, z nezaplatenej istiny vo výške 5.722,44 eura od 18.9.2019 do zaplataenia. Ďalej úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne z nezaplatenej istiny vo výške 8.373,73 eura od 14.2.2018 do 16.3.2018, z nezaplatenej istiny vo výške 8.319,85 eura od 17.3.2018 do 17.4.2018, z nezaplatenej istiny vo výške 8.272,04 eura od 18.4.2018 do 16.5.2018, z nezaplatenej istiny vo výške 8.212,64 eura od 17.5.2018 do 18.6.2018, z nezaplatenej istiny 8.166,94 eura od 19.6.2018 do 27.8.2018, z nezaplatenej istiny vo výške 7.836 eura od 28.8.2018 do 2.10.2018, z nezaplatenej istiny vo výške 7.689,01 eura od 3.10.2018 do 16.10.2018, z nezaplatenej istiny vo výške 7.519,01 eura od 17.10.2018 do 21.11.2018, z nezaplatenej istiny vo výške 7.367,93 eura od 22.11.2018 do 18.12.2018, z nezaplatenej istiny vo výške 7.201,89 eura od 19.12.2018 do 16.1.2019, z nezaplatenej istiny vo výške 7.035,84 eura od 17.1.2019 do 18.2.2019, z nezaplatenej istiny vo výške 6.869,79 eura od 19.2.2019 do 19.3.2019, z nezaplatenej istiny vo výške 6.703,74 eura od 20.3.2019 do 16.4.2019, z nezaplatenej istiny vo výške 6.537,70 eura od 17.4.2019 do 16.5.2019, z nezaplatenej istiny 6.371,65 eura od 17.5.2019 do 20.6.2019, z nezaplatenej istiny 6.220,59 eura od 21.6.2019 do 16.7.2019, z nezaplatenej istiny vo výške 6.054,54 eura od 17.7.2019 do 16.8.2019, z nezaplatenej istiny vo výške 5.888,49 eura od 17.8.2019 do 17.9.2019, z nezaplatenej istiny vo výške 5.722,44 eura od 18.9.2019 do zaplataenia, žalobu zamietol. Mal preukázané, že strany si dojednali zmluvný úrok 10,79 % ako fixný do doby splatnosti úveru. Žalobca však v zmysle zmluvných dojednaní pristúpil k zosplateniu celého úveru ku dňu 29.11.2017. Vychádzajúc z toho, že ide o plnenie zo spotrebiteľského úveru podľa názoru súdu prvej inštancie žalobcovi zmluvný úrok odo dňa účinkov zosplatenia nepatrí. Súd prvej inštancie pritom vychádzal z uznesenia Ústavného súdu SR sp zn. IV 476/2012, z 18.9.2012, v zmysle ktorého Ústavný súd SR odobril názor odvolacieho a prvostupňového súdu, podľa ktorého veriteľovi patria úroky len do splatnosti dlhu, následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania. Veriteľ má právo na zaplataenie zmluvných úrokov len do vyhlásenia predčasnej splatnosti s tým, že následne už právo na dohodnutý úrok z úveru nevzniká, iba právo na úrok z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažovaniu v podobe úrokov z úveru ako i úrokov z omeškania, čo spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi stranami sporu. Ústavný súd SR v citovanom odôvodnení neskonštatoval, že by namietané rozhodnutie bolo možné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. že by popieralo zmysel práva na súdnu ochranu. Navyše považoval za potrebné dodať, že splácanie úveru v splátkach, na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Stav výhody splátok je obvyklý a teda justifikuje nárok dodávateľa na úroky, ako cenu dočasne „obetovaných“ peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatenie úveru, kde žalobcovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto zásadnom rozdieli spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov spotrebiteľa. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatennej pohľadávky (úveru). Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekomformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom

vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Dôvodil, že takýto stav nemôže pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za stavu, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Súd prvej inštancie ďalej poukázal na to, že keďže jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru, tak s týmto stavom sa spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškaní s vrátením dlžnej sumy. Naopak s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Ak napriek tomu existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je táto právna úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona, čo zmluvnú podmienku podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, resp. podľa § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka robí absolútne neplatnou. Povedané inak, v protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie a na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 a § 3a nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. Ak by sa žalobca odplatných plnení napriek vyššie uvedenému výkladu neplatnosti dojednania dovoľával aj v čase po jednostrannom mimoriadnom zosplatnení úveru, neprešli by tieto nároky testom citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka a subsidiárne ani testom § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka (porovnaj aj uznesenie Najvyššieho súdu SR č. k. 4 Obo 143/98, rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 476/2012).

9. Z hľadiska právnej istoty a posúdenia konštantnej judikatúry, súd prvej inštancie poukázal aj na niektoré aktuálne rozhodnutia odvolacích súdov v oblasti zmluvných úrokov po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, ktoré jednoznačne potvrdili rozhodnutia súdov prvej inštancie, ktorými zamietli nárok na zmluvný úrok po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru.

10. O úroku z omeškania rozhodol podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. s tým, že žalovaný je v omeškaní s plnením peňažného dlhu, preto súd prvej inštancie prisúdil žalobcovi aj úrok z omeškania. Žalobca si uplatňoval úrok z omeškania odo dňa nasledujúceho po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, t. j. odo dňa 14.2.2018 z nezaplatenej istiny, pričom úrok z omeškania riadne špecifikoval podľa jednotlivých čiastkových úhrad žalovaného. Žalobca však nesprávne uviedol percentuálnu výšku úroku z omeškania, keďže podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je výška úrokov z omeškania o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Základná úroková sadzba ECB je od 16.3.2016 po súčasnosť 0,00%. Ak si teda žalobca uplatňuje úroky z omeškania odo dňa nasledujúceho po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, má nárok na úrok z omeškania vo výške 5 % a nie vo výške 5,05 % ako to uviedol v žalobnom návrhu. Súd prvej inštancie mu preto priznal úrok z omeškania podľa jednotlivých čiastkových úrad vo výške 5 % ročne a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

11. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, ods. 2 C. s. p., § 256 ods. 1, § 262 ods. 1 C. s. p. a pri určovaní pomeru úspechu a neúspechu strán v konaní vychádzal len z uplatnenej istiny. Táto bola v celom rozsahu žalobcovi priznaná, a tak je možné konštatovať, že mal plný úspech vo veci. Žalobcovi vznikol nárok na plnú náhradu trov konania voči žalovanému; čiastočné zastavenie konania svojimi úhradami po začatí sporu zapríčinil žalovaný a preto má žalobca právo na náhradu trov konania aj v zastavenej časti vo výške 100 %.

12. O vrátení súdneho poplatku rozhodol podľa § 11 ods. 3, ods. 3, ods. 4 veta prvá, § 11 ods. 3, ods. 6 písm. b) zákona č. 71/1992 Zb. a keďže žalobca zaplatil súdny poplatok za žalobu v sume 432 eur a pred prvým pojednávaním vzal späť žalobu v časti o zaplatenie 1.479,45 eura, predmetom konania zostala suma 5.722,44 eura, z ktorej súdny poplatok predstavuje sumu 343 eur. Žalobcovi vznikol nárok na vrátenie súdneho 432 eur - 343 eur, kráteného o 6,70 eura, t. j. vo výške 82,30 eura.

13. Proti zamietajúcemu výroku rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalobca z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) C. s. p. a žiadal rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalobe v celom rozsahu vyhovieť. Podstatným zhrnutím skutkových tvrdení a právnych argumentov jeho odvolania (§ 393 ods. 2 C. s. p.) bola námietka, že je preukázané, že strany si dojednali zmluvný úrok 10,79 % ako fixný do doby splatnosti úveru. V zmysle zmluvných dojednaní pristúpil k zosplatneniu celého úveru ku dňu 29.11.2017. Vychádzajúc z toho, že ide o plnenie zo spotrebiteľského úveru podľa názoru súdu prvej inštancie mu zmluvný úrok odo dňa účinkov zosplatnenia nepatrí. Súd prvej inštancie pritom vychádzal z uznesenia Ústavného súdu SR sp. zn. IV. 476/2012, zo dňa 18.9.2012.

14. Nestotožnil sa s argumentmi súdu prvej inštancie a rozsudok v napadnutej časti považoval za nesprávny; bol názoru, že mu patrí zmluvný úrok od zosplatnenia do zaplatenia. Ozrejmil, že popri absencii právnych noriem obmedzujúcich predmetný nárok veriteľa existuje množstvo zákonných ustanovení, z ktorých priamo, resp. výkladom, resp. cez analógiu legis vyplýva záver, že nárok veriteľa na dohodnutý (zmluvný) úrok nie je viazaný (obmedzený) na zosplatnenie dlhu, ale na vrátenie v rámci úveru poskytnutých peňažných prostriedkov, pričom poukázal na § 497 Obchodného zákonníka, ktoré jednoznačne zaväzuje dlžníka platiť úroky. Ustanovenie § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, ktoré aj keď explicitne vymedzuje iba moment, od ktorého je dlžník povinný platiť úroky a nie moment do ktorého táto povinnosť trvá, ale opäť z uvedeného ustanovenia nepriamo vyplýva podmienenosť povinnosti platenia zmluvného úroku držbou peňažných prostriedkov. Ďalej ustanovenie § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, ktorý spája povinnosť platenia úrokov s obdobím skutočnej držby požičaných peňažných prostriedkov a napokon poukázal na Komentár IURA EDITION k príslušným ustanoveniam Obchodného zákonníka. Obdobne potom poukázal na § 15 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. podľa ktorého spotrebiteľ má právo kedykoľvek počas doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere spotrebiteľský úver úplne alebo čiastočne splatiť pred dohodnutou lehotou splatnosti. V takom prípade je spotrebiteľ povinný uhradiť úrok a náklady vzniknuté len za časové obdobie od poskytnutia spotrebiteľského úveru do jeho splatenia. § 13 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z. z. upravuje potom nárok veriteľa na zmluvný úrok pre prípad odstúpenia od zmluvy zo strany dlžníka - spotrebiteľa tak, že ak spotrebiteľ uplatní právo podľa odseku 1 (ide o právo spotrebiteľa na odstúpenie od zmluvy o úvere), je povinný zaplatiť veriteľovi istinu a úrok z tejto istiny odo dňa, keď sa spotrebiteľský úver začal čerpať, až do dňa splatenia istiny, a to bezodkladne a najneskôr do 30 kalendárnych dní po odoslaní oznámenia o odstúpení od zmluvy veriteľovi. Úrok sa vypočíta na základe dohodnutej úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru. Ak spotrebiteľ uplatní právo podľa odseku 1, veriteľ nemá nárok na žiadnu inú kompenzáciu od spotrebiteľa okrem kompenzácie nenávratných poplatkov, ktoré veriteľ zaplatil orgánu verejnej správy v súvislosti s týmto spotrebiteľským úverom. Bol názoru, že ak zákon č. 129/2010 Z. z. spotrebiteľovi ukladá povinnosť pri odstúpení zaplatiť zmluvne dohodnuté úroky až do dňa splatenia istiny, musí mať tomu zodpovedajúce právo na zmluvne dohodnuté úroky po zosplatnení aj veriteľ. Obsahom záväzku dlžníka nie je vrátiť len poskytnuté peňažné prostriedky, ale aj (zmluvné) úroky, ktoré nemožno stotožňovať s (zákonnými) úrokmi z omeškania. Úroky sú odplatom za poskytnutie peňažných prostriedkov, predstavujú cenu úveru, dlžník ich je povinný platiť od okamihu ich reálneho poskytnutia až do okamihu ich reálneho vrátenia, a to či už v lehote alebo v omeškani.

15. Mal za to, že úrok z úveru je nárokom, na ktorý nemá vplyv omeškanie dlžníka ani prípadné zosplatnenie dlhu, ktorý je skutočnosťou zakladajúcou vznik nových sankčných záväzkov dlžníka, pričom nárok na úrok z úveru neovplyvňuje. Iný výklad by musel byť odôvodnený priamo príslušnými zákonnými ustanoveniami (ktoré však, ako uviedol, neexistujú) alebo nepriamo - extenzívnym výkladom existujúcich zákonných ustanovení, ktorý však nebol predložený. Výklad prezentovaný súdom prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí by znamenal, že porušenie zmluvy zo strany dlžníka sankcionuje veriteľa, ktorý prichádza o dohodnutý zmluvný úrok a zvýhodňuje dlžníka vo forme zníženia úroku na úroveň zákonného úroku z omeškania. S takýmto názorom nemožno súhlasiť; mal za to, že v žiadnom prípade nepredstavuje rovnovážne usporiadanie záväzkového vzťahu po porušení povinností dlžníka, ale naopak ho nelogicky zvýhodňuje, a to na úkor veriteľa, ktorý svoje povinnosti zo zmluvy splnil a ktorý by bol takýmto výkladom stavu znevýhodnený dvojnásobne. Okrem toho takýto názor poskytuje návod dlžníkom na to, ako neplniť svoje zmluvné povinnosti bez obáv o zhoršenie svojho postavenia, naopak s očakávaním jeho zlepšenia. Strata výhody splátok a príslušný zákonný úrok z omeškania sú adekvátnymi sankciami, s ktorými zákon počíta, pričom ohľadom straty výhody splátok (predčasnemu zosplatneniu úveru) určuje záväzné časové a faktické podmienky, bez naplnenia ktorých k nej nemôže vo vzťahu k spotrebiteľovi dôjsť a ohľadom úrokov z omeškania určuje záväzne ich výšku. Pokiaľ majú súdy záujem chrániť spotrebiteľa v obdobných prípadoch omeškania, majú možnosť tak urobiť v

zmysle zákona a nie nad jeho rámec, a to najmä tak, že po adekvátnom preskúmaní objektívnosti príčin omeškania spotrebiteľa ako dlžníka, ktoré viedlo k predčasnému zosplatneniu, použitím § 232 ods. 3 C. s. p. určia dlžníkovi dlhšiu lehotu na splatenie dlžnej sumy (k čomu súdy v rozhodujúcej väčšine prípadov aj reálne pristupujú, čo len ďalej oslabuje argument uvádzaný v napadnutých rozhodnutiach súdov, že spotrebiteľ je po zosplatnení úveru znevýhodnený stratou výhody splátok - keďže túto opäť získa vďaka rozhodnutiu súdu). Reštriktívne ustanovenie vo vzťahu k nároku veriteľa na zmluvný úrok po zosplatnení neobsahuje žiadny právny predpis. Ak by bolo úmyslom zákonodarcu dobu nároku veriteľa na dohodnutý úrok ohraničiť, nepochybne by tak učinil.

16. Poukázal pritom na dôvodovú správu k zákonu č. 106/2014 Z. z.; návrh zákona z roku 2013, ktorým sa mal meniť a dopĺňať zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov obsahoval pod č. 5. ustanovenie, ktorým sa navrhovalo nasledujúce doplnenie Občianskeho zákonníka: V 53 ods. 9 sa na konci pripája táto veta: „Úroky za poskytnutie peňažných prostriedkov patria dodávateľovi len do uplatnenia práva podľa § 565.“ Za rozhodujúcou považoval, že táto navrhovaná zmena nebola nikdy legislatívne prijatá a zákon č. 106/2014 Z. z. ani žiadna iná zákonná novelizácia takéto ani obdobné ustanovenie odopierajúce veriteľovi nárok na zmluvné úroky po zosplatnení dlhu neobsahuje. Fakt, že uvedený návrh nikdy nebol prijatý vo forme zákona len dokazuje, že zákonodarca nikdy predmetný nárok veriteľa na zmluvne dohodnutý úrok po zosplatnení dlhu neobmedzil, čo jednoznačne potvrdzuje jeho dôvodnosť. Súčasne poukázal na tožhodnutie Najvyššieho sudu SR z 30.7.2019, sp. zn. 6 Cdo 113/2018, v ktorom najvyšší súd odkazujúc na judikatúru Súdneho dvora EÚ, celkom jednoznačne uvádza právny záver, podľa ktorého má veriteľ nárok na zmluvný (obchodný) úrok z úveru bez ohľadu na zosplatnenie dlhu, a to aj popri nároku na úrok z omeškania, pričom tento nárok trvá až do úplného splatenia poskytnutých finančných prostriedkov dlžníkom. Tento záver dovolací súd odôvodňuje najmä odlišným účelom, resp. cieľom (zmluvného) úroku a úroku z omeškania. Na doplnenie poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho sudu SR publikované v Zo súdnej praxe pod č. 55/1996 s nižšie redakciou uvedenou právnou vetou, ktoré ustáľilo už v roku 1996 aj otázku výšky zmluvného úroku po zosplatnení: „Úroky vo výške dohodnutej pri poskytnutí úveru patria do splatnosti úveru. Ak pre prípad omeškania s vrátením poskytnutých peňažných prostriedkov nebola dohodnutá iná sadzba úrokov, patria aj za dobu po splatnosti úveru úroky v rovnakej výške“.

17. Na základe vyššie citovaného právneho názoru Najvyššieho sudu SR, a aj v súvislosti s odkazom na judikatúru Súdneho dvora EÚ, považoval právnou otázkou nároku veriteľa na zmluvný úrok po zosplatnení za definitívne uzatvorenú. Poukázal tiež na rozhodnutia krajských súdov, ktorých právny názor bol týmto rozhodnutím najvyššieho sudu potvrdený a poukázal tiež na odlišné stanovisko predsedníčky senátu k rozhodnutiu Krajského sudu v Prešove v konaní sp. zn. 9Co/38/2018 z 18.10.2018 a rozhodnutie Najvyššieho sudu ČR z 21.8.2014, sp. zn. 33 Cdo 212/2014, ktorý sa ku vzťahu zmluvných úrokov a úrokov z omeškania a priamo aj k ich uplatniteľnosti veriteľom popri sebe po predčasnom zosplatnení dlhu jasne vyjadril vo svojej aktuálnejšej rozhodovacej činnosti.

18. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 C. s. p.), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 a contrario C. s. p., keďže sa nejednalo o prípad, v ktorom by bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nariadenie pojednávania si nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem; dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti je potrebné zmeniť, nakoľko nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie (§ 388 C. s. p.). Rozsudok verejne vyhlásil dňa 29.6.2021 (§ 219 ods. 3 C. s. p.).

19. Žalobca námietky v podanom odvolaní rámcovo vyjadrením nesúhlasu s právnym názorom súdu prvej inštancie, ktorý sa týkal nepriznania úroku po zosplatnení. Žalobca tak svojou odvolacou argumentáciou vymedzil rozsah prieskumnej činnosti odvolacieho sudu z hľadiska opodstatnenosti uplatnených odvolacích dôvodov.

20. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

21. Podľa § 502 ods. 1 veta prvá Obchodného zákonníka od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona.

22. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

23. Podľa § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom k 25.11.2015 (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z. z.“) zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

24. Zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie vyplýva, že právny predchodca žalobcu a žalovaný uzatvorili zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 627121, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému spotrebiteľský úver vo výške 10.000 eur; žalovaný sa zaviazal poskytnutý úver splatiť v 96 mesačných splátkach vo výške 156,57 eura; úroková sadzba bola 10,79 % ročne, RPMN vo výške 11,34 %, a priemerná RPMN vo výške 10,97 %. Tiež nebolo sporným, že na predmetný právny vzťah spotrebiteľskej úverovej zmluvy sa vzťahujú ustanovenia Občianskeho zákonníka (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka), ale aj ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. Žalobca úver zosplatnil dňa 13.2.2018 po tom, ako žalovaný bol v omeškani so splátkami úveru, a k splateniu dlžného zostatku ho vyzval v lehote do 7.3.2018.

25. V dôsledku odvolania žalobcu bolo rozhodujúcou otázkou posúdenie, či súd prvej inštancie zaujal správny právny názor vo vzťahu k nároku žalobcu na zaplatenie úroku z úveru vo výške 10,79 % ročne z dlžnej istiny po zosplatnení úveru do zaplatenia, ktorý žalobcovi nepriznal s odôvodnením, že v spotrebiteľských vzťahoch je možné priznať úroky len do splatnosti úveru, pretože po splatnosti úveru nastupuje režim sankčných úrokov z omeškania a v prípade požadovania úroku z omeškania spolu s úrokom z úveru by došlo ku kumulácii negatívneho postihu dlžníka ako spotrebiteľa. Konajúci súd pritom uviedol, že ak nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom.

26. Odvolaciemu súdu sú z jeho rozhodovacej činnosti známe rozhodnutia vychádzajúce z názoru, že úroky z úveru patria veriteľovi len za čas do splatnosti dlhu, ale aj rozhodnutia vychádzajúce z názoru, že povinnosť platiť úroky za poskytnutie peňažných prostriedkov v spotrebiteľských vzťahoch trvá aj po splatnosti pohľadávky až do vrátenia úveru.

27. Podľa Čl. 2 ods. 2 Základných princípov C. s. p. právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

28. Za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu treba považovať predovšetkým rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, vydávanej Najvyšším súdom SR od 1.1.1993, ako i rozhodnutia najvyššieho súdu, v ktorých bol opakovane potvrdený určitý právny názor, alebo výnimočne aj jednotlivé rozhodnutie, pokiaľ neskôr vydané rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v tomto rozhodnutí nespochybnili, prípadne ich akceptovali a vecne na ne nadviazali.

29. Otázkou existencie a výšky nároku na zaplatenie zmluvného úroku po predčasnom zosplatnení úveru riešil Najvyšší súd SR v uznesení zo 16.6.2020, sp. zn. 5 Cdo 42/2020, publikovaným v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 5, ročník 2021, v ktorom vychádzal z toho, že zo žiadneho ustanovenia Obchodného zákonníka, Občianskeho zákonníka a ani zákona o spotrebiteľských úveroch nevyplýva zákaz dohody účastníkov úverovej zmluvy o povinnosti dlžníka platiť

úroky z úveru až do úplného splatenia úveru. Obchodný zákonník a ani Občiansky zákonník nemodifikuje trvanie záväzku platiť úrok, ani jeho výšku v prípade omeškania dlžníka s platením úveru ani v prospech dlžníka, ani v prospech veriteľa. S poukazom na ustanovenia § 497 a § 502 Obchodného zákonníka, ako aj § 9 ods. 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z. dospel Najvyšší súd SR k záveru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi patrí úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí.

30. Podľa citovaného uznesenia Najvyššieho súdu SR, ak dlžník disponuje peňažnými prostriedkami a porušil zmluvné povinnosti, nemôže z takého porušenia profitovať, nakoľko zmluvné úroky sú spravidla vyššie ako úroky z omeškania. Zosplatnenie je inštitút, ktorý slúži na ochranu veriteľa, pričom podstata úverového vzťahu a jeho existencia zostáva zachovaná, veriteľ nemá peňažné prostriedky a patrí mu za ne dohodnutá odmena. Záväzok dlžníka platiť veriteľovi dohodnutú odmenu zostáva nedotknutý a aplikuje sa po dobu, na ktorú bol v zmluve dohodnutý, nakoľko dohodnuté úroky majú zmluvný základ. Keďže dlžníkovi zostáva záväzok platiť rovnaký úrok ako v čase jeho dojednanja, veriteľovi potom patrí úrok v rovnakej výške a za rovnaké obdobie, bez ohľadu na to, či k omeškaniu dlžníka s platením úveru došlo alebo nedošlo, pričom skonštatoval, že pre spotrebiteľa by bolo nevýhodné, aby platil úroky z neuhradenej istiny až do jej zaplatenia. Pokiaľ by totiž spotrebiteľ, ktorý sa dostal s plnením splátok úveru do omeškania, musel v dôsledku vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru platiť dohodnuté úroky až do úplného splatenia istiny, zaplatil by v konečnom dôsledku sumu neprimerane vysokú ako náhradu za poskytnutie peňazí. Dohodnuté úroky predstavujú cenu peňazí za ich poskytnutie na vopred dohodnuté obdobie, tzn. že jej výška musí byť stanovená v čase uzatvorenia úverovej zmluvy tak, aby dlžník presne vedel koľko bude povinný za poskytnuté peniaze veriteľovi zaplatiť. Dojednanie, ktorým by sa dlžník - spotrebiteľ zaviazal platiť dohodnuté úroky až do úplného zaplatenia istiny po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, by spôsobilo značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a porušovalo by ustanovenie § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

31. Keďže sa jedná o rozhodnutie zásadného významu uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a súdov Slovenskej republiky, vyššie uvedené uznesenie predstavuje ustálenú judikatúru najvyššieho súdu, od ktorej (okrem celkom výnimočných prípadov) nie je v obdobných veciach možný odklon.

32. Vychádzajúc potom z judikovaného právneho názoru Najvyššieho súdu SR, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí, dospel odvolací súd k záveru, že žalobcovi v pozícii veriteľa treba priznať i zmluvný úrok vo výške 10,79 % ročne z dlžnej istiny tak ako žiadal priznať z jednotlivých dlžných súm do zaplatenia, najneskôr však do 20.11.2023, ako dátumu konečnej splatnosti úveru v zmysle úverovej zmluvy; na uvedenom základe preto odvolací súd podľa § 388 C.s.p. zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti a priznal žalobcovi úrok po zosplatnení z jednotlivých dlžných súm tak ako požadoval, najviac však do 20.11.2023 a vo zvyšnej časti (t. j. v časti výroku zamietajúceho úrok 10,79 % ročne z nezaplatennej istiny 5.722,44 eura od 21.11.2023 až do zaplatenia) podľa § 387 ods. 1 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

33. O nároku na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie ako aj odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, ods. 2 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p. a § 262 ods. 1 C. s. p. tak, že žalobcovi priznal proti žalovanému plný nárok na náhradu trov konania, nakoľko mal vo veci plný úspech.

34. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).